

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an . . . 500 Lei Parohiile cl. II. și particulari . . . 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>DUPĂ TARIFUL STABILIT DE CONSILIUL EPARHIAL.</p>
--	--	---

Contribuția laicilor în lupta Bisericii.

Acțiunea binefăcătoare și izbăvitoare a lui Dumnezeu nu se perpetuiază în lume decât prin slujire apostolică. Neapărat în apostolat, întâiul loc îl ocupă clerul a cărui ierarhie formează cadrele superioare ale armatei lui Hristos. Dar istoria sfintei Biserici creștine ne spune că alături de acest cler oficial, s'au ridicat, de la începuturile creștinismului, adevărate armate de laici dreptcredincioși, cari vor rămâne pururea unul din fenomenele cele mai vădite ale vitalității Bisericii.

Cea mai bună parte din laicii noștri de azi au pierdut sentimentul demnității conferite prin Taina sf. Botez, care după expresia st. Ieronim, este o adevărată „preoție a laicilor”. Căci, da, prin botez oamenii devin cetățeni ai Bisericii, cu toată seria de obligații ce decurg din această nobilă situație. Laicii, ca și preoții, sunt membrele aceluiasi corp mistic al lui Hristos.

Vă rog, pătrundeți câtva în casele mari ale unei bune părți din fiii Bisericii noastre, și veți observa cât de diformată e viața creștină în aceste familii.

Cele mai multe trăesc un creștinism prea, sau foarte strâmb, individualist, ba chiar egoist.

Nu vei găsi în casă o Biblie, care e prea mult, dar nici cel puțin o cârtică de rugăciune din care să învețe cum trebuie să se roage. Am vrea să vedem câți intelectuali au cumpărat din stocul de cârticele de rugăciuni, editate recent de Prea Sfințitul. Și chiar dacă a luat vreunul, a făcut acest lucru mai mult de circumstanță. Poate nici n'au deschis-o. Căci, fără să exagerez, o bună parte din pătura de sus nu se știe ruga. Se va găsi la ei o icoană catolică, care în definitiv tot icoană rămâne, dar lipsită de sens într'o casă ortodoxă. Și când te gândești că în orice gospodărie catolică s'ar intra, nicăeri, dar nicăeri nu se va găsi o simplă iconiță ortodoxă. Așa este! Și să nu se creadă că acest

lucru se constată numai în orașe, dar și în sate, unde preotul n'a intervenit la timp, se va găsi același pământ arid, aceeași tristă situație.

Abatele Perreyve scrie în revista *La Croix* (1934) așa: „Creștinul este un om căruiia Iisus Hristos i-a încredințat pe toți oamenii”. Câtă distanță, Doamne! Creștinii noștri de azi se roagă, dacă se roagă, numai pentru sine, cerșesc milă numai pentru trebuințele personale, se interesează numai de umila și pământeasca lor faptură.

Purtăm azi un războiu sfânt în care pe lângă cucerirea sfintelor noastre drepturi teritoriale, suntem chemați să ducem cuvântul Evangheliei Domnului și în locurile de unde El a fost hulit și alungat. Dar să cugetăm o clipă: Pentru a face vie Evanghelia Hristosului, trebuie numaidecât să ne gândim la jertfa supremă a oștirilor cari fac ca icoanele și praporii să fie scoase din ascunzișuri și bisericile redade cultului după zeci de ani. Nu-i lipsă de duh evanghelic numai în Rusia stalinistă ori în părțile sălbatice din Africa, ci în chiar societatea în care trăim. Bolșevismul sufletească e foarte aproape de noi, ne înconjoară și ne strânge.

Și dacă Biserica are datoria de a predica Evanghelia la „toată făptura”, apoi să fim siguri că „toată făptura” nu este numai acolo unde armatele desrobitoare înscriu pagini de istorie nouă, ci și aici în jurul nostru.

Dar prin Biserica înțelegem: clerul și poporul. Este o greșală a se crede că pentru Biserica sunt datori să lucreze numai preoții.

Oricâtă zestre sufletească și oricâtă putere și voință ar avea un preot, forțele lui nu pot depăși forțele unui om. Prezența lui fiind localizată în spațiu, vor fi mereu locuri unde lipsa lui se va simți.

Pierre Dabin, în *L'Apostolat laique*, spune că uneori întâlnești „bieți preoți atașați de vii la niște cadavre de parohii”. Da, vedeți bine, acolo unde nici Pierre Dabin n'are ce căuta și nici pastorul din Wakefield nu se potrivește, eu ideile lui, bietul *Popa Tanda* cel românesc, are

nevoie de alte difuzoare ale adevărilor creștine, azi, în vremurile de isbeliște ce le trăim. Dacă bietul Popa Tanda împlotea la rogojini, ca să trăiască, noi, urmașii lui, trebuie să ne facem tuturor toate, pentru ca să putem trăi mâine, căci vremurile cari se arată sunt triste pentru noi, mai ales pentru noi.

Deci să câștigăm pe laici în lupta noastră. Să nu uităm o clipă un principiu: cele mai multe șanse în evanghelizarea unei categorii sociale, le are cineva care-i de aceeași categorie. Un marinar, de pildă, va lucra cu destulă izbândă printre tovarășii săi. Apostolatul semenului prin semen, creându-ne o pleiadă de creștini buni și luptători vrednici, cu cari să încreștinăm vieața și a celor de sus și a celor de jos. Dacă cei răi și ticăloșiți sunt lângă noi, tot aci vom găsi și pe cei șaptezeci cu cari să pornim la izbândă.

Aleși dintre cei mai buni creștini, cari în orice situații sociale s'ar afla, să fie capabili a-și mărturisi credința, s'o vestească și altora, să împlinescă cu conștiință practicile creștine, să apere Biserica și să-i întindă în suprafață și în adâncuri influența ei.

Să nu uite laicii noștri, cu toată vârtoarea timpului, că marii savanți ai lumii din toate neamurile, s'au plecat cu toată piositatea înaintea lui Dumnezeu și în munca lor de laborator au văzut pe Domnul. Și să nu uite sătenii noștri, că numai prin Biserică și credința în Dumnezeu bunul, noi ne-am apărat sărăcia și nevoile și Neamul. Dând fiecare ajutor, nouă preoților, din dospitura mică se va plămădi marea frământătură a Neamului și a Patriei de mâine.

Pr. D. V. Anuțolu

Vizitație canonică.

Duminecă în 15 Noem. a. c., Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Veniamin, însoțit fiind de părintele Secretar eparhial, Pr. Petru Toma, a făcut o vizitație canonică inopinată în comuna Zăguzeni, spre a se convinge la fața locului de felul cum sunt cercetate de credincioși sf. biserici în zilele de Dumineci și sărbători, și de felul cum Cuc. preoți își îndeplinesc misiunea lor de păstori și îndrumători ai păstoriților lor.

În calea dragostei ce o nutrește Prea Sfinția Sa tuturor fiilor Săi sufletești, nu stă nici un obstacol, nici frigul, nici vremea rea, nici drumurile grele de străbătut. Tuturora le poartă aceeași dragoste, tuturora le poartă aceeași grijă de a fi conduși pe drumul ce-i duce la

mântuirea sufletului lor pentru binele lor, al Bisericii strămoșești și al Neamului!

Intrând Prea Sfinția Sa în sf. biserică, după terminarea sf. Liturghii, a ținut o predică plină de sfaturi înțelepte pentru fiii săi sufletești, a căror grijă le-o poartă.

Prea Sfinția Sa, purcezând dela evanghelia zilei, îndeamnă pe credincioși ca și ei, asemenea samarineanului milostiv, să ajute din prisosul lor sau chiar din puținul lor, pe cei săraci, văduvele și orfanii vitejilor noștri ostași, cari și-au dat obolul lor, jertfa vieții lor chiar, pentru apărarea noastră și a avutului nostru.

Îi îndeamnă să nu uite a se ruga lui Dumnezeu, a implora ajutorul Său, oridecâte ori avem nevoie de El, căci Dumnezeu nu ne va lipsi de El. Arată apoi credincioșilor cum trebuie să fie rugăciunea, ca să fie bineplăcută și bineprimită la Dumnezeu.

Prea Sfinția Sa spune credincioșilor să nu uite niciodată de a aduce mulțămîntă lui Dumnezeu pentru toate binefacerile Sale ce le revarsă din belșug asupra noastră, arătându-le cât de multe sunt aceste binefaceri. Chiar și numai faptul că noi suntem sănătoși, fără nici o infirmitate, este un dar mare de sus și pentru aceea datori suntem ca măcar în Dumineci și sărbători să lăsăm la o parte toate ocupațiile noastre, toate grijile și să alergăm acolo unde sălășluiește însuși Dumnezeu, să ne rugăm și să-i mulțumim Lui pentru toate.

Chiar dacă nu am putea cu toții veni la sf. biserică, măcar câte unul din fie care familie, și și'n acest caz bisericile noastre nu ar fi goale, cum se observă tot mai mult. Prea Sfinția Sa descrie credincioșilor prezenți relele ce le-au produs populației bolșevicii cei fără de Dumnezeu, felul de vieață dus de ei până la desrobirea lor. Noi să căutăm deci a cinsti din toată inima și din tot sufletul nostru sfânta biserică, care scăpare ne-a fost nouă din neam în neam. Face un călduros apel ca fie care din ei, la rândul lor, după ce le-a descris câteva istorioare pline de înțelepciune, să îndemne pe vecinul lor, pe rudeniile lor, ca să caute să-și îndeplinească această primordială datorință a fiecărui creștin, de a veni și a se ruga la sfânta biserică în fie care sărbătoare, căci aici la sf. altar vor auzi ei învățăturile ce-i vor duce pe calea mântuirii.

Să caute ca acum, în preajma sf. Sărbători ale Crăciunului fie care să postească, arătându-le importanța postului, — ca apoi, astfel pregătiți, sufletește și trupește, să se împartășească cu trupul și sângele Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

De încheiere, Prea Sfinția Sa imploară binecuvântarea Cerului peste ei toți, familiile lor și peste satul lor.

După aceea Prea Sfinția Sa le împarte tuturor anafora, iar credincioșii prezenți, prea mulțumiți sufletește de cele întâmplate în sfânta lor biserică, unii cu sf. anaforă încă în mână s'au grăbit să ducă veste acasă, ca să le împartă și lor o părticică din această sf. anaforă primită din mâna a însuși înaltului lor Părinte sufletesc, iar alții au așteptat în fața bisericii pe înaltul Ierarh, ca în termeni simpli dar isvorîți din adâncul sufletului lor, să-și exprime marea lor mulțumire pentru sfaturile ce a binevoit a le da lor P. Sf. Sa, cu această ocazie.

Prea Sfinția Sa a inspectat apoi sf. altar, spre a se convinge despre felul cum este întreținut și după aceea s'a deplasat la oficiul parohial spre a face revizuirea matricolelor și a arhivei parohiale.

După aceea Prea Sfinția Sa se reîntoarce la reședința episcopescă.

P. T.

Un preot tânăr.*

— După zece ani de muncă, —

II

Prea Sfințite Părinte,

Când se va scrie *Istoria* parohiei ortodoxe-române din Jimbolia se va vedea mai bine *ce și cât s'a lucrat*, și mai ales *cât s'a realizat* aici, pe toate terenurile vieții spirituale, bisericesti și naționale, în primul deceniu dela restaurarea acestei parohii străvechi.

Țin să se știe, precum am scris și în actul comemorativ, pus la temelia betonată a bisericii, că noi, *Românii*, aici în *Jimbolia*, *nu suntem* — vorba apostolului — *străini și venetici* [Efes., 2, 19].

Comuna Jimbolia — cunoscută în documente, înainte cu 700 ani, sub numele de *Câmpul*, numire care de străini s'a pronunțat și scris greșit: *Campul*, *Champul*, *Chambul*, *Chumbul*, *Czumbul*, *Czombol*, *Czomboly*, *Zomboly*, *Zsomboly*, *Zsombolya*,¹ ca să se ajungă azi la *Jimbolia*, — este un *cuib românesc*, înfipt aici de străbunii noștri cu sute și poate mii de ani înainte.

* Cuvântarea P. C. Protoieru Dr. Gheorghe Cotoșman, profesor la Academia teologică, ținută cu ocaziunea sfințirii bisericii ortodoxe-române din Jimbolia, la 20 Iulie 1942.

1. Borovszky Samu, *Torontál vármegye*, p. 117; cf. Gh. Cotoșman, *Din trecutul Banatului*, I, p. 96.

Când zidarii au săpat temelia bisericii aflat, la mare adâncime, în apă, obiecte de ceramică și cărămizi de factură *română*, fapt care confirmă arheologic prezența strămoșilor noștri aici. Pe această temelie străveche daco-romană am zidit noi, din pietre vii, din sufletele și credința noastră, această cetate cerească, pe care, după promisiunea Mântuitorului, „*nici porțile iadului nu o vor birui*” [Matei, 16, 18].

N'am zidit deci — după sf. ap. Pavel — „*pe temelie străină*” [Romani, 15, 20], *ci pe pământ și pe temelie românească și ortodoxă*.

În listele de zecimi papale dela anul 1333—1334 se amintește și de contribuția bănească a parohiei din Câmpul-Jimbolia.² Șe știe că actuala parohie romano-catolică din Jimbolia a fost *înfiunțată* odată cu colonizarea Jimboliei [care a primit numele de *Hatzfeld*, după numele ministrului vienez care a operat colonizarea] cu germani din Lotharingia, prin anii 1766—1767.³

Nu este greu deci să concludem că contribuabilii dela 1333 n'au fost nici germani nici unguri [colonizați în Jimbolia, ca muncitori la fabrica „Bohn”, la finea sec. XIX și începutul sec. XX-lea], ci ei au fost, aici, ca pretutindeni în Banat, dela Tisa, Mureș, Dunăre și Carpații meridionali, *Români*, cari își aveau organizațiile lor politico-administrative și bisericesti, chenezatele și voievodatele lor, și, alături de ele, episcopiile și parohiile lor ortodoxe.

Care a fost configurația Banatului din punct de vedere etnic și bisericesc, ne-o arată istoricul german *J. H. Schwicker*,⁴ care scrie că la 1716, când provincia noastră, prin eroismul trupelor austriace, comandate de principele francez *Eugen de Savoya*, se eliberează de sub Turci, *în întreg Banatul n'a existat nicio singură parohie romano-catolică, germană sau maghiară*; în schimb au existat: o *Mitropolie românească la Timișoara*, cu două *episcopii* sufragane, *ortodoxe-române*, la *Caransebeș* și la *Lipova*, compuse din sute de parohii românești.

Una din aceste parohii a fost și cea din Jimbolia [însemnată ca localitate, desigur românească, și pe harta lui Mercy dela 1723—25],

2. *Ibidem*.

3. *Ibidem*; cf. Francisc Kräuter, *Germanii din Banat*, în *Transilvania, Banat, Crișana, Maramureș*, 1918—1928, I, București, 1929, pp. 641—644; vezi și lucrarea poetică și tendențioasă a lui Nikolaus Hans Hockl, *Das deutsche Banat*, Timișoara, 1940, p. 69.

4. *J. H. Schwicker, Die Vereinigung der Serbischen Metropolen von Belgrad und Carlowitz im Jahre 1731*, Wien, 1881, pp. 1, 8.

a cărei existență a încetat odată cu alungarea elementului românesc, în urma colonizării din 1766.⁵

Repet: *N'am zidit pe temelie străină, ci pe temelie românească* — pe temeliiile bisericii vechi, la al cărei altar strămoșii noștri sute de ani au găsit mângâiere, întărire și putere în lupta lor împotriva valurilor străine. Putem afirma deci că parohia și biserica românească ortodoxă din Jimbolia a *renăscut* ca și pasărea *Phoenix*, din propria ei cenușă.⁶

A renăscut prin munca și truda noastră de zi și noapte [I Tes., 2, 9]. *„Voi și Dumnezeu sunteți martori“* [I Tes., 2, 10], — vă zic cu ap. Pavel — *despre tot ceea ce am făcut în mijlocul vostru*, ca să vă dau odată cu Evanghelia lui Dumnezeu [ibid., 2, 8] și *conștiința autohtoniei voastre* pe acest pământ lucrat și frământat cu mâinile și sudoarea strămoșilor noștri, și udat și apărat cu scump sângele lor, reînnoind astfel firul tradițiilor românești, rupt înainte cu aproape două sute de ani.

Spriiunit de dragostea și încrederea voastră am conștiința că am „semănat cu belșug“ [II Cor., 9, 6], neprecupețind nimic, nici trudă, nici osteneală, nici durere, nici necaz, ne socotind de prisos nicio jertfă, ba chiar și *vieata mi-am pus-o în pericol* [Filip., 2, 30] — voi o știți bine — atunci când a fost vorba să apăr demnitatea și mândria voastră de Români, templul lui Dumnezeu care sunteți voi [I Cor., 3, 16—17]; să *ridic* și să *apăr* acest sfânt lăcaș, *zidit pe sufletele voastre* și pe dragostea voastră, care-i garantează soliditatea și durabilitatea într'o măsură mult mai mare decât a putut garanta meșterul Manole zidurilor mănăstirii Curții de Argeș, prin zidirea în ele a propriei sale soții.

Având încredințarea că „Dumnezeu lucrează în noi“ [Filip., 2, 13], am alergat împreună cu voi „drept la țintă“ [ibid., 3, 14], fără să luăm în considerare necazul nostru de acum, trecător [II Cor., 4, 17], și iertând pe cei ce ne-au făcut supărare, „căci de m'a întristat cineva — vă zic cu sf. ap. Pavel — nu numai pe mine m'a întristat, ci în parte — ca să nu spun mai mult — pe voi pe toți“ [II Cor.,

5. Vezi, Szentkláray Jerő, *Oláhok költőzetése Dél-magyarországon a mult században*, Budapest, 1891, pp. 7—11; însuși poetul german Hans Hockl recunoaște că „Românii fură evăcnasi cu forța din șesul Banatului și constrânsi să-și croiască noui așezări în părțile cele mai mlăștinoase din mijlocul regiunii“. *Op. c.*, p. 10; cf. și recenziia lucrării în *Revista Institutului Social Banat-Crișana*, Nr. 37—38, Timișoara, Noemvrie—Decembrie, 1940, pp. 669—670.

6. Lactanțiu, *De ave phoenixe*.

2, 5]. „Ați făcut însă bine — vă zic cu acelaș Apostol — că ați împărtășit cu mine necazul“ [Filip., 4, 14], pentru ca azi, cu voia lui Dumnezeu, să putem fi iarăși împreună părtași la această mare bucurie și sărbătoare.

În vreme bună ca și în vreme de necaz, noi, ca odinioară strămoșii noștri, nu „ne-am despărțit o clipă de dragostea lui Hristos“ [Rom., 8, 35]. Cufundat în meditații adânci și rugăciune, în miez de noapte, cu *sufletul* și cu *mintea* mă rugam Domnului, spre a putea „lupta, lupta cea bună“ [I Tim., 6, 12; II Tim., 4, 7] și a săvârși cu bine lucrul ce mi-a fost încredințat să-l fac [Ioan, 17, 4].

Când privesc această biserică, ce-și înalță majestuos cupola și turlele spre Cer, înțeleg că *n'am alergat în zadar* [Filip., 2, 16]; înțeleg că am biruit acel *duh de amortire* [Rom., 10, 8], care face zadarnică orice strădanie; înțeleg că *Hristos se află prin credință în inimile voastre* [Efes., 3, 17]; înțeleg că pentru voi profeția sf. ap. Ioan, privitoare la acel cer și pământ nou, a devenit o realitate palpabilă.

Prea Sfințite Părinte,

Iubiți credincioși,

Prin rugăciunile Prea Sfinției Voastre pământul strămoșesc din Jimbolia s'a prefăcut într'un *pământ nou*, într'un pământ al *făgăduinții*. Iar acest locaș sfânt, care ca o mireasă primește pe Mirele ei dorit — mireasă al cărei voal: prapori, baldachin, ripizi, chivot, cruci, cărți, vase, veștminte sfinte, etc., a fost mistuit, odată cu capela din castelul Csekonic, de flăcările focului misterios de acum 3 luni —, a devenit un Ierusalim nou, coborât dela Dumnezeu [Apoc., 21, 10]; o cetate a Dumnezeului celui viu [Evrei, 8, 2]; o cetate ale cărei temelii și meșter este însuși Dumnezeu [Evrei, 11, 10]; o cetate de aur curat, având temeliiile împodobite cu pietre scumpe; o cetate care „nu are trebuință de soare nici de lună, ca să o lumineze, căci slava lui Dumnezeu a luminat-o și făclia ei este Mielul“ [Apoc., 21, 18—19, 23]; o cetate asemănătoare aceleia pe care Domnul a arătat-o ap. Ioan la Patmos, și care simbolizează cerul și pământul cel nou, în care va domni dreptatea, adevărul și iubirea.

În această cetate — ne asigură Domnul — „nu va intra nimic pângărit, nici cel ce face urăciune și minciună, ci numai cei scriși în cartea vieții Mielului“ [Apoc., 21, 27].

În această cetate s'a adăpostit sufletul românesc în clipele de grea încercare de-a-lun-

gul veacurilor. In ea găsește Neamul nostru și azi refugiu, și va găsi și în viitor. Mântuitorul ne asigură pe toți de protecția Sa divină în Biserica Sa: „Pe cel ce vine la mine nu-l voi scoate afară“.

Crucea de pe biserică este semnul biruinții. Toți cei ce o cinstesc și i se închină, vor birui: „Pentru că cine este născut din Dumnezeu biruește lumea, și aceasta este biruința care a biruit lumea: *credința noastră*“ [I Ioan, 5, 4].

Iar cei ce fug de Domnul, îi pângăresc Casa și-I necinstesc Crucea, vor pieri de moarte năprasnică, oricine ar fi ei, chiar șezând pe tron [Ps., 72, 27]. Noi, Românii, știm ce a însemnat pentru ființa noastră națională Biserica și Crucea Domnului Iisus. Știm de unde ne-a venit și ne va veni, în vremuri de bejenie și de urgie, ajutorul. Noi știm cu Psalmistul „căci nu dela răsărit sau dela apus, nu din pustie sau din munți vine ajutorul. Ci Dumnezeu singur este judecător și el pe unul înalță și pe altul smerește“ [Ps. 74, 6—7].

In această biserică sfântă — cea dintâi sfințită de întâiul Episcop al restauratei Episcopii a Timișorii — Românii din Jimbolia vor primi puteri noi în lupta pentru apărarea sfintei Cruci, pentru întronarea dreptății în lume și pentru restaurarea hotarelor României-Mari — clădită pe jertfa celor 800.000 Eroii din războiul mondial trecut, și a celor peste 150.000 Eroii din războiul sfânt de azi —; în această biserică sfântă, care prin rugăciunile Prea Sfinției Voastre a devenit stâncă de apărare și cetate de scăpare a sufletelor românești dela granița de Apus a României, — în această biserică îndrăsnesc eu, *primul* Păstor sufletesc al acestei parohii restaurate, să înalț către Domnul, împreună cu David, această smerită rugăciune:

„Auzi-ne, Dumnezeule, Mântuitorul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor ce sunt pe mare departe [Ps., 64, 8]. Auzi, Dumnezeule, cererea noastră! Ia aminte la rugăciunea noastră! In necazul inimii noastre, dela marginea pământului am strigat către Tine, urcă-ne pe stâncă pe care nu ne putem sui. Că Tu ești limanul nostru și turn tare împotriva dușmanilor noștri. Fă să locuim pururea în locașul Tău și să ne adăpostim în umbra aripilor Tale [Ps., 60, 1—4].

Trimite, Doamne, frică peste neamuri, ca să cunoască ele că sunt pieritoare [Ps., 9, 20]. Dumnezeule, păgânii au năvălit în moștenirea Ta, pângărit-au biserica Ta cea sfântă... Dat-au trupurile slujitorilor Tăi să le mănânce pase-

riile cerului, și cărnurile cuvioșilor Tăi le-au dat fiarelor pământului.

Ajuns-am ocară vecinilor noștri, batjocura și râsul celor dimprejurul nostru! [Ps., 78, 1—4]. Până când, Dumnezeule, ne va ocări vrăjmașul și protivnicul va huli mereu numele Tău! Scoală, Dumnezeule, și apără lucrul Tău [Ps., 73, 10, 22]. Că ne hrănești cu pâine de lacrimi și cu lacrimi ne adăpi din belșug. Lăsatu-ne-ai să fim nedreptățiți de vecinii noștri și vrăjmașii noștri își bat joc de noi [Ps., 79, 5—6].

Dumnezeule, nu tăcea! Nu tăcea nici Te odihni, Dumnezeule! Că iată vrăjmașii Tăi s'au întărâtat și cei ce Te urăsc și-au ridicat capul. Urzesc planuri împotriva poporului Tău, și se sfătuesc asupra celor ocrotiți de Tine. Dumnezeul meu, fă-i ca praful în vânt, ca pleava înaintea viforului. Să se rușineze și să piară și să cunoască că Domnul e numele Tău, și că numai Tu ești Cel Preaînalt peste tot pământul [Ps., 82, 1—3, 13, 17—18].

Ascultă, Doamne, glasul rugăciunii noastre când strigăm către Tine, și când ridicăm mâinile noastre în biserica Ta cea sfântă [Ps., 27, 2].

Auzi, Doamne, dorința smeriților și întărește inima lor. Pleacă urechea Ta și fă dreptate orfanului și celui necăjit, ca *omul* cel de *lut* să nu mai împrăștie groază pe pământ“ [Ps., 9, 38]. Amin.

Ș T I R I

La telegrama trimisă de P. Sf. Sa Episcopul nostru Veniamin, Domnul prof. Mihai Antonescu, vicepreședintele Consiliului de Miniștri, a răspuns cu următoarea telegramă:

Prea Sfinției Sale Episcopului Veniamin

Caransebeș

Mulțumind Prea Sfinției Voastre pentru urările și binecuvântarea trimisă, Vă rog să credeți în sentimentele mele recunoscătoare și cucernice.

Mihai Antonescu

Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Veniamin a primit din partea secției Sibiu a Asociației „Andrei Șaguna“ a Clerului ort. rom. din Mitropolia Ardealului următoarea telegramă:

Preoșimea secției Sibiu, a Asociației Șaguna a Clerului, întrunită în Adunarea anuală, exprimă Prea Sfinției Voastre mulțumiri pentru prețioasa contribuție la realizările ei și Vă urează seceriș bogat în eparhia încredințată spre păstorie.

Emilian Cioran
președinte

Prot. I. Banda
secretar

La această telegramă Prea Sfinția Sa a răspuns următoarele:

Părintelui Emilian Cioran
președintele Secției Sibiu a Asociației Clerului
în

S i b i u

Mitropoliei 45

Mulțumind călduros preoșimei pentru sentimentele exprimate, rog a-i împărtăși odată cu arhieriești binecuvântări, asigurarea dragostei ce-i port și că voi sprijini toate acțiunile pentru binele Bisericii și a slujitorilor ei

Episcop Veniamin

DI prof. Aurel Popa secretarul general al Ministerului Cultelor și Artelor a dat publicității un apel intitulat „Preoții și acțiunea Ajutorului de iarnă”, din care subliniem dorința dlui secretar general ca Preoșimea noastră să stăruie pentru acțiunea aceasta caritativă și patriotică dealungul mai multor zile, căci „o unică zi, în care bogatul se mlăstivește de cel sărac, e prea scurtă, ca să poată ține echilibrul înținderii atâtor nevoi”. Preotul „cel mai important factor din lumea satelor noastre, în contactul intim cu freământul vieții de acolo, poate avea rol covârșitor ca inițiator și animator a unei neîntrerupte activități de ajutorare a celor nevoși...” Este o întărire a frontului intern, o acțiune de înfrățire, de dăruire reciprocă — pentru jertfele și privațiunile îndurate de vitejii fii ai satelor pe întinsul frontului din îndepărtatul răsărit.

Societatea ortodoxă a femeilor române în nota vremii. În ziua de 9 Noembrie a. c. Societatea ort. a femeilor române din Caransebeș a organizat o binecunoscută șezătoare, onorată cu participarea a însuși P. S. Episcop Veniamin. Două conferințe religioase și două tablouri simbolice — încadrate și explicate în conferințe — au lăsat o adevărată impresie de amvon. Meritul incontestabil revine Dșoarei Lenci Biju, care a colindat și s'a ostenit pentru reușită și care se străduiește să facă din societate un factor religios și cultural de seamă în orașul nostru.

Cerc religios în comuna Zlagna. Folosind prilejul Hramului sfintei biserici din Zlagna, preoții aparținători cercului respectiv s'au întrunit Luni, în 9 Noembrie a. c., în această parohie. S'a oficiat sf. Liturghie în sobor de preoții Nichifor Lazăr din Zlagna, Gh. Golopența - Dalci și Aurel Lazăr din Rueni. La Priceasnă a predicat pr. A. Lazăr despre dușmanii Bisericii, sectarii. A stăruit pentru tăria în credință așa cum au rămas tari în simfeminte naționale, port, obi-

ceiuri etc. acești vânjoși urmași ai Dacilor. Pr. Gheorghie Golopența, ca suplinitor de președinte, a deschis ședința publică vorbind asistenței de țărani despre necesitatea restricțiilor caracteristice stărilor actuale de războiu. Ședința s'a închis prin cuvântul de mulțumire al preotului local, adresat atât preoșilor cât și credincioșilor cari s'au ostenit, spre folosul lor dealtfel, la această manifestare cultural-bisericească.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 6397 Es. 1942.

NOTĂ OFICIALĂ

Se atrage atențiunea On. Oficii parohiale asupra dispozițiilor art. 16 din legea timbrului amăsurat cărora, persoanele juridice de interes public și privat sunt supuse impozitului pe echivalent.

Oficiile parohiale sunt obligate cu 3 luni înainte de 1 Aprilie a fiecărui an deci până la 31 Decembrie, să înainteze administrațiilor financiare fie direct fie prin Percepțiile locale, declarații de impunere după modelul arătat în ordinul circular Nr. 2378 E. 1937.

Aceste declarații se vor înainta atât pentru parohiile proprii și filii cât și pentru parohiile, vacante, ce sunt administrate de dâșșii.

Ne înaintarea la timp a acestor declarații, aduce cu sine amendarea celor îndatorați la acest impozit pe echivalent cu jumătate din suma impusă.

Sunt scutite de impozitul pe echivalent:

a) Bunurile mobiliare și imobiliare aparținând Statului, ținutului, județului și comunelor, precum și cele aparținând stabilimentelor publice.

b) Imobilele și bunurile mobiliare aparținând stabilimentelor de utilitate publică, subvenționate de Stat, cum sunt imobilele, ale Cultelor religioase subvenționate de stat;

c) Sesiunile parohiale sunt scutite de plata impozitului pe echivalent, amăsurat adresei Ven. Consiliul Central Bisericesc Nr. 8046, comunicată în copie cu actul nostru Nr. 5068 E. 1939.

Decretul-Lege Nr. 873 din 1 Aprilie 1941 publicat în Monitorul Oficial Nr. 78 din 1 Aprilie 1941 pentru modificarea și complectarea unor articole din legea timbrului din 1 Aprilie 1939 excepționează dela scutire bunurile imobiliare aparținând cultelor religioase subvenționate de Stat, cari depășesc:

1. Pentru imobilele parohiilor rurale valoarea de Lei 1.000.000.

2. Pentru imobilele parohiilor urbane valoarea de Lei 3.000.000.

În consecință sunt scutite:

Bisericile cu toate recvizitele (odoarele) lor, casele parohiale, capelele, casele de rugăciuni, cimitirele, averile bisericesti, cu terenuri arabile vii, fânețe, păduri etc. al căror venit se folosește la întreținerea bisericii sau pentru scopuri culturale, respective de utilitate publică.

În declarația ce va face se va arăta că bunurile cuprinse în declarație, căzând sub prevederile § 4, a. și b. din art. 16, modificat prin legea din 1 Aprilie 1939, publicată în Monitorul Oficial Nr. 78 din 1941 sunt scutite de impozitul echivalent.

Toate celelalte dispozițiuni, cuprinse în ordinul circular Nr. 2378 E. 1927 rămân în vigoare și în prezent.

Despre înaintarea declarațiilor se va face raport Consiliului eparhial cel mult până la 1 Ianuarie 1942.

Intrucât unele comune bisericesti vor fi impuse în mod ilegal, în termen de 15 zile dela primirea procesului verbal de impunere, Oficiile parohiale vor înainta apel la Administrațiile financiare.

Apelul, spre a nu fi respins din motive de formă, are să cuprindă următoarele:

a) Numele, pronumele și domiciliul apelantului.

b) Arătarea procesului-verbal atacat cu apel. În caz că nu are număr se va arăta „tără număr“ dresat în ziua de . . . de x, J. . .

c) Motivele apelului.

d) Probele invocate în sprijinul apelantului.

Aceste probe dovezi, certificarea de evaluare, să nu se anexeze la apel ci numai să se arate că vor fi prezentate în fața Comisiunii de apel, cu ocazia desbaterii apelului, la care dată vor avea să se prezinte.

e) Dacă apelantul se folosește de acte, acestea se vor depune în copii certificate odată cu petiția de apel.

Apelul timbrat se va înainta administrației financiare de constatări indirecte Logoj pentru parohiile din raza jud. Severin; și Oravița pentru cele din raza jud. Caraș.

În caz că impunerea s'a făcut cu amendă, apelul se va înainta Tribunalului, în a cărui competență este comuna respectivă: Caransebeș, Logoj, Oravița.

La acest apel se va arăta pe lângă punctele de mai sus și domiciliul ales care trebuie să fie în orașul de reședință al instanței de judecată, care se va putea alege fie la sediile oficiilor protopresbiterale, cari se vor anunța separat, încunoștinându-li-se acest fapt, fie la sediul unui avocat din acea localitate.

Apelul în tot cazul trebuie timbrat cu un timbru de Lei 32 și dacă impozitul de echivalent stabilit în procesul-verbal nu e mai mare de 5000 Lei.

La impozitul pe echivalent stabilit peste suma de 5000 Lei, apelul mai trebuie timbrat cu 0.60% impozitului proporțional stabilit. La impozitul pe echivalent de 6000 Lei trebuie aplicat timbre de 32 Lei plus 36 Lei în total 68 Lei timbru fiscal și 2 aviație și 5 juridic.

Intru cât organele fiseului acumulează toate bunurile imobiliare ale parohiei spre a depăși evaluarea de Lei 1.000.000 ca să fie impozabile, se va arăta în apel că greșit s'a procedat, deoarece pământul bisericii este a se lua separat de sesiunea parohială și separat sesiunea cantorală, fiecare având destinația specială și uzufructuarii fiind persoane diferite.

Intrucât însăși pământul bisericii sau sesiunea parohială, ar fi impusă, evaluându-se exagerat, C. preoți să-și procure certificate dela primăriile comunale despre valoarea reală ce o reprezintă aceste imobile.

Se va arăta Administrațiilor Financiare respective că Ministerul de Finanțe, Direcția Timbrului, succesiunilor, lux, cifra de afaceri, spectacole și automobile, Serviciul Timbrului, sub Nr. 366.256 din 5 Febr. a. c. a comunicat că bunurile aparținând Episcopiiilor, Mitropoliilor și Patriarhiei Bisericii ort. rom. inclusiv parohiilor sunt scutite de impozitul echivalent, potrivit dispozițiunilor art. 16 § 4 din legea timbrului, nefiind vorba de imobile în sensul alin. C. al susmenționatului articol.

Iar întrucât Comisiunea de apel, de pe lângă adm. Financiară de constatare ar respinge apelul, apelantul are cale de atac la Tribunalul concernent în termen de 30 zile.

Conducătorii Oficiilor parohiale se obligă a ne înconștiința pe cale ierarhică dacă au fost impuse parohiile la impozit echivalent su nu și'n caz afirmativ, dacă au făcut apel și rezultatul desbaterii apelului.

Caransebeș la 11 Noemvrie 1942.

Episcop:
† VENIAMIN

Secretar eparhial:
Pr. Petru Toma

Nr. 6410 B. 1942.

CIRCULARĂ.

Către P. Cucernicii protopopi și Cucernicii preoți din Episcopia ort. rom. a Caransebeșului.

Cu ocaziunea vizitațiunilor canonice făcute în diferite parohii am constatat că sunt încă unele *Sf. Antimise* sârbești, altele fără moaște și în stare slabă.

În urmare dispunem, ca P. Cucernicii protopopi și cucernicii preoți cari au astfel de antimise în altarele bisericilor, ca în decurs de 8 zile dela apariția acestui ordin în „Foaia Diecezană” să înainteze la Noi o cerere prin *Of. Protopopesc* pentru preschimbarea antimisului vechiu cu unul nou, arătând în cerere și hramul bisericei.

Cei cari au cereri înaintate, nu le vor mai repeta.

Prea Cucernicii protopopi vor controla executarea la timp a acestui ordin și ne vor înainta până la 3 Decembrie a. c. toate cererile întrate, pe lângă tablou.

După sosirea rapoartelor protopopilor, aceștia vor fi încunoștințați când să trimită delegați pentru ridicarea antimiselor.

Prea Cucernicii protopopi vor controla executarea întocmai a acestui ordin, cunoscând, că vom aplica cele mai aspre sancțiuni contra celor neglijenți.

Caransebeș la 11 Noembrie 1942.

Episcop :

† VENIAMIN

Consilier referent:

Prot. R. G. Ancușa

Nr. 6468 C. 1942.

COMUNICAT.

Avându-se în vedere că „Foaia Diecezană” se susține exclusiv din abonamente;

Avându-se în vedere că hârtia și tiparul s'au urcat în chip considerabil față de trecut, iar foaia noastră se tipărește acum pe hârtie velină;

Invităm pe Cucernicii preoți și pe toți On. abonați cari sunt în restanță cu plata abonamentului pe anul în curs sau pe trecut, ca neîntârziat să-și achite abonamentul restant.

Rugăm totodată ca să se achite și taxele restante pentru diferitele inserații (concurse, publicații de licitații etc.).

Caransebeș în 19 Noembrie 1942.

Episcop :

† VENIAMIN

Consilier referent:

Nicolae Cornean

Redactor responsabil NICOLAE CORNEAN consilier eparhial

ASOCIAȚIA „ANDREI ȘAGUNA” A CLERULUI

Ad. Nr. 59/1942.

COMUNICAT.

Desbinarea din sânul Asociației zise generale a Clerului era de prevăzut și doream, fără să reușesc, să o previn, prin broșura „Gânduri de reorganizarea profesională unitară a Clerului din Patriarhia Română” — broșură informativă pentru membrii Asociației noastre în prim loc.

Intervenind desbinarea din partea părintelui Al. Nicoreanu din București, realizată prin punerea la cale — fără forme și fără autorizații statutare suficiente — a „Congresului” său dela Cernăuți din 24 Sept., când C. Sa s'a lăsat ales președinte al Asociației Generale, i-am adresat la 30 Sept., în urma unei constătuiri la Sibiu cu președinții unor secții eparhiale și cu alte persoane marcante din Clerul ardelean, o scrisoare în care-i arătam amănunțit greșelile săvârșite și consecințele acelora. Tot atunci îi ceream să repare ce a stricat, știindu-se și aceea, că Asociația „A. Șaguna” — nefiind încadrată încă în mod formal în Asociația Generală, ci păstrând numai un raport de colaborare în nota unei relative federalizări — nu poate adera nici la una nici la alta din cele două fracțiuni și nici de a se amesteca în nici un chip, în frământările menite a le lichida întreolaltă aceia cari s'au diferențiat.

În asemenea împrejurări ținându-se adunarea Secției Eparhiale Arad a Asociației noastre în 16 Oct. a. c., aceasta și-a exprimat regretul pentru desbinarea produsă și dorința pentru grabnica soluționare a crizei intervenite, pentru ca apoi să se poată relua firul tratativelor pe baza principiului de federalizare a Societăților preoțești existente, sub regimul unui Statut comun.

Arad, 30 Oct. 1942.

Icon. Stavr. Dr. Gh. Ciuhandu
președinte

A SOSIT

SMIRNĂ

LA LIBRĂRIA DIECEZANĂ
CARANSEBEȘ

Tiparul Tipografiei Diecezane Caransebeș.